

Sexting onder jongeren: verbieden?

Zoey heeft haar vriendje een foto gestuurd waarop ze halfnaakt is. Maar toen zij het uitmaakte, heeft haar vriendje die foto aan zijn vrienden laten zien. Zoey voelt zich gekwetst en schaamt zich. Bij iedere jongen die ze op school ziet, vraagt ze zich af of hij die foto ook gezien heeft. Als de beelden ergens op internet staan, kan ze ze nooit meer terughalen. En kan ze ooit nog iemand vertrouwen? Al die gedachten houden haar ook nog eens van haar schoolwerk.

Experimenteren

We noemen het 'sexting' wanneer je via je telefoon of computer seksueel **expliciete** foto's of filmpjes stuurt, foto's waarop je (deels) naakt bent. Dit komt uit het Engels, het woord is een combinatie van 'sex' en 'texting' (berichtjes versturen via je telefoon). In Nederland heeft 1 op de 8 jongeren dit wel eens gedaan.

Je kunt **constateren** dat sexting tegenwoordig een onderdeel van de seksuele ontwikkeling van tieners is. Tieners flirten op afstand met elkaar, ontdekken wat ze leuk en spannend vinden, leren elkaar vertrouwen. Maar het blijft een risico dat die beelden ergens online belanden en als dat eenmaal gebeurt, kun je nog maar weinig doen. Bij het landelijke meldpunt Helpwanted.nl komen gemiddeld drie meldingen per dag binnen van online seksueel misbruik.

Mag dit?

Wat mag wel en niet? In feite zijn zulke beelden van minderjarigen volgens de

Nederlandse wet kinderporno en dan is het maken en delen ervan strafbaar. Maar als de tieners dit met **wederzijds** goedvinden doen en het blijft bij hun onderlinge uitwisseling, dan wordt het gezien als 'experimenteergedrag' en dat mag. Daar zijn wel duidelijke grenzen in.

Wat mag allemaal **niet**? Het verspreiden van de beelden met minderjarigen mag sowieso niet. Iemand onder druk zetten om beelden te maken of stiekem filmen is ook verboden. Verder is het strafbaar als er een verschil is tussen de twee personen, bijvoorbeeld in leeftijd. Tot slot mogen de beelden nooit gebruikt worden om er geld mee te verdienen, om te pesten of te chanteren.

Misstap of misdrijf?

Wat gebeurt er als sexting onder tieners wel strafbaar is? Eigenlijk kun je daarover alleen **speculeren**. Seksuele misdrijven hebben normaal gesproken vrij zware straffen, zeker als er minderjarigen bij betrokken zijn. Je krijgt een strafblad met duidelijke gevolgen: behoorlijk wat banen zijn uitgesloten als je voor zoiets bent veroordeeld. In ieder geval kun je geen baan krijgen waar je werkt met kinderen of minderjarigen. Zelfs veel ouders vinden dit een te zware straf voor een misstap van een tiener. Maar als er helemaal geen straf is, dan is er een erg groot **contrast** met de (jong)volwassenen die wel een straf en strafblad krijgen.

Tegenstanders van een verbod vinden dat er vooral goede voorlichting moet zijn. Leerlingen willen op school open over seks praten, blijkt uit onderzoek van Kenniscentrum Rutgers. Het moet niet alleen gaan over voortplanting: onderwerpen als wensen en grenzen, plezier in seks en sexting moeten ook besproken worden. En wat te denken van onderwerpen als homoseksualiteit, gender, veilig vrijen, onrealistische beelden van seks door porno? Mensen zeggen ook wel: 'Als je het verbiedt, zullen ze het stiekem doen. Maar dan durven ze het niet te zeggen wanneer er problemen ontstaan.' Liever erover praten zodat je beseft wat de leuke en soms ook minder leuke kanten kunnen zijn, en duidelijke grenzen benoemen: doorsturen is nooit oké.

Wat denk jij: voorlichten of verbieden?

Sexting onder jongeren: verbieden?

Leer de nieuwe begrippen: **expliciet** – **constateren** – **wederzijds** – **speculeren** – **contrast**.

expliciet: duidelijk, nadrukkelijk, specifiek

VOORBEELD: Je moet eigenlijk nooit een sexy foto vragen of sturen als de ander geen **expliciete** toestemming daarvoor geeft.

VRAAG: Wat doe je als je ongevraagd **expliciete** beelden krijgt doorgestuurd?

constateren: vaststellen, opmerken

VOORBEELD: Er is **geconstateerd** dat 44% van de jongeren wel eens een naaktfoto heeft ontvangen.

VRAAG: Zou je op basis daarvan kunnen **constateren** dat bijna de helft van de jongeren aan sexting doet?

wederzijds: van beide zijden, van allebei, onderling, over en weer

VOORBEELD: **Wederzijdse** liefde hoeft nog geen reden te zijn voor sexting en sexting is nog geen bewijs van **wederzijdse** liefde.

VRAAG: Betekent **wederzijdse** instemming ook dat je allebei foto's over en weer deelt?

speculeren: gissen, raden, gokken, invullen zonder het te weten

VOORBEELD: We kunnen alleen maar **speculeren** over wat jongeren of volwassenen ertoe beweegt om zulke privéfoto's ongevraagd door te sturen.

VRAAG: Wat doe je als er een stiekeme foto is gemaakt, maar je kunt alleen maar **speculeren** over wie het heeft gedaan?

het contrast: duidelijke tegenstelling, groot verschil

VOORBEELD: Er is nogal een **contrast** tussen vrijwillig of gedwongen sexy foto's maken.

VRAAG: De straf die een (jong)volwassene kan krijgen voor sexting met een minderjarige kan veel impact hebben, door een levenslang strafblad. Bij tieners onderling geldt dit niet. Vind jij dit **contrast** terecht?

Sexting onder jongeren: verbieden?

We kunnen **constateren** dat sexting onder tieners voorkomt en dat dat wel eens problemen geeft, maar is sexting daarmee problematisch? Er is nogal een **contrast** tussen plezierig flirten online waarbij beelden met **wederzijdse** instemming gedeeld worden enerzijds, en chantage, het verspreiden van beelden, of dwingen en manipuleren anderzijds.

Er is dus ook voor de wet een **expliciet** verschil tussen sexting op zichzelf, uit vrije wil en de strafbare feiten zoals het verspreiden van beelden of iemand dwingen zich voor de camera uit te kleden. Zonder echte cijfers kun je alleen maar **speculeren** over de vraag hoe vaak tieners in problemen komen. Daar wordt wel onderzoek naar gedaan door Rutgers, Kenniscentrum voor seksualiteit, en Help Wanted, een adviespunt bij online seksueel misbruik. Jongeren kunnen altijd terecht bij de website www.helpwanted.nl als ze een nare ervaring hebben. Elke dag melden zich daar drie jongeren.

In de opgaven hieronder kom je een paar resultaten uit onderzoeken tegen. Werk ze op papier uit – je mag een rekenmachine gebruiken.

Opgave 1

In een onderzoek uit 2017 is aan jongeren van 12 tot 25 jaar gevraagd hoe vaak zij een sexy foto of filmpje sturen of ontvangen. Voor deze opgave gaan we ervan uit dat de cijfers hetzelfde zijn voor heel Nederland.

- 1 op de 8 jongeren heeft wel eens sexy beelden van zichzelf naar iemand hebben gestuurd, volgens het onderzoek. In Nederland zijn er 2,7 miljoen jongeren in de leeftijd van 12 tot 25 jaar. Reken om hoeveel jongeren een 'sext' hebben gestuurd.
- Uit dit onderzoek blijkt ook: 1 op de 4 jongens heeft wel eens sexy beelden ontvangen. 1 op de 5 meisjes heeft wel eens sexy beelden ontvangen. Wie ontvangen vaker sext-berichtjes, jongens of meisjes?
- 1 op de 5 meisjes in het onderzoek kreeg wel eens de vraag om een sexy foto of filmpje te sturen. In Nederland zijn er 1,3 miljoen meisjes van 12 tot 25 jaar. Hoeveel meisjes werd gevraagd om een sexy foto of filmpje te sturen, als 1 op de 5 ook voor heel Nederland juist is?
- Van deze meisjes vond de helft dit vervelend. Over welk aantal hebben we het dan, in heel Nederland?

Sexting onder jongeren: verbieden?

Spreek je uit in een socratisch gesprek! Je hebt nu genoeg kennis over het onderwerp om samen te bespreken wat slim is als het gaat om jongeren en sexting. Je gaat met elkaar in gesprek door vragen te stellen.

Kies een van de vragen hieronder of bedenk zelf een vraag. Een leerling begint door zo'n beginvraag hardop te stellen en te beantwoorden. Andere leerlingen reageren niet met tegenargumenten, maar met vragen. De eerste leerling probeert daarop ook te antwoorden. Na twee of drie vragen gaat de beurt naar een andere leerling, die een volgende beginvraag kiest en vragen krijgt, en zo verder.

Gebruik in je antwoorden de nieuwe begrippen: **expliciet – constateren – wederzijds – speculeren – contrast.**

Vragen

- A. Wat kunnen de positieve en negatieve gevolgen zijn van sexting?
- B. Wat zijn redenen om sexting helemaal te verbieden?
- C. Wat zijn redenen om sexting niet te verbieden?
- D. Wat gebeurt er als sexting voor minderjarigen verboden is?
- E. Onder welke voorwaarden is sexting geen probleem?
- F. Wanneer is sexting wel een probleem?
- G. Wat hebben jongeren nodig als het gaat om seksuele voorlichting?
- H. Wat zou elke school moeten bespreken als het gaat om seksuele voorlichting?
- I. Waarom is sexting wel/niet belangrijk voor de seksuele ontwikkeling van tieners?

Kies je vraag en noteer alvast wat jouw eerste antwoord zou zijn.

Deze zinnen helpen je om een goede bijdrage te leveren aan het gesprek:

- Als sexting verboden wordt, dan...
- Dit is alleen zo wanneer aan de volgende voorwaarden voldaan is: ten eerste ...
- Je hebt het volgende gezegd: Kun je dat verder toelichten?
- Ik begrijp de gevolgen die je noemt. Maar hoe voorkom je dat ... ?
- Als je dit allemaal overweegt, wat is dan jouw conclusie?

hulpzinnen!

Sexting onder jongeren: verbieden?

Schrijf op wat jij denkt over het onderwerp. Gebruik daarbij de nieuwe begrippen: **expliciet – constateren – wederzijds – speculeren – contrast.**

Schrijf op wat je hebt geleerd over dit onderwerp en wat jouw gedachten erover zijn: Wat is sexting? Hoe kan het leuk en veilig gebeuren? Wat móeten tieners weten? Wat móeten ouders en leraren weten? Wat vind jij van straffen voor sexting? De hulpzinnen helpen je op weg.

- We noemen het sexting wanneer mensen...
- Sexting kan een belangrijk onderdeel zijn voor de seksuele ontwikkeling van tieners, omdat...
- Het is allereerst belangrijk dat tieners/ouders beseffen dat... Ten tweede moet iedereen weten dat...
- Een gevolg hiervan kan zijn dat...
- Mijn conclusie is dan ook dat...

hulpzinnen!

[illegible]

Schrijf creatief! Maak een kleine actieposter om op jouw school meer aandacht te vragen voor goede seksuele voorlichting met de onderwerpen die jij belangrijk vindt. Noem die onderwerpen en leg kort uit waarom dit thema belangrijk is. Vermeld ook: leerlingen kunnen deze actie van de leerlingenraad steunen door een korte vragenlijst in te vullen die ze in hun schoolmail hebben gehad. Voeg passende slogans en #hashtags toe en maak er een mooie poster van.